

CENTRE FOR POLICING AND SECURITY vzw

EINDACTIVITEITENVERSLAG 2017

(JANUARI 2017- DECEMBER 2017)

Inhoud

1	STRUCTUUR vzw	3
1.1	ALGEMENE VERGADERING	3
1.1.1	Leden dd. 08/12/2017	3
1.1.2	Vergaderingen	5
1.2	RAAD VAN BESTUUR	5
1.2.1	Leden dd. 08/12/2017	6
1.2.2	Vergaderingen Raad van Bestuur	6
2	WERKING CPS	8
2.1	Lokale politie	8
2.2	Lokaal integraal veiligheidsbeleid	8
2.3	Federale politie	9
2.4	Evenementen- en crisisbeheer	10
2.5	Inspectiediensten en fraudebestrijding	10
2.6	Innovatie en veiligheid	11
2.7	Publiek-private samenwerking (PPS)	11
3	ACTIVITEITEN CPS 2017	12
3.1	STUDIEDAGEN EN SEMINARS	12
3.1.1	CPS-studiedag: "Veiligheid in cijfers" Reflectie op de betekenis van criminaliteitscijfers	12
3.1.2	Seminarie: Wat als... er geen federale of lokale politie meer was?	12
3.1.3	Coproductie CPS-studiedag: "Publiek/privaat: samen voor meer veiligheid?"	13
3.1.4	Studiemiddag Cahiers op de campus: "Meten is weten"	13
3.1.5	Studiemiddag Cahiers op de campus: "Aanpak van gewelddadige radicalisering"	14
3.1.6	Studiedag: Werkbaar Wendbaar Werk: een leeftijdbewust personeelsbeleid bij Politie. Puzzelen voor volwassenen...?" 27 april 2017, Poliscenter te Brussel	14
3.1.7	CPS-studiedag: "Hoe geradicaliseerde personen lokaal (re)integreren?"	15
3.1.8	CPS-studiedag: Maatschappelijke veiligheid 2.0: Het 7e jaar klaar voor de toekomst? 9 mei 2017, Huis van het Nederlands, Brussel	15
3.1.9	CPS-studiedag: "Policing vanuit de lucht: kansen en bedreigingen"	16
3.1.10	Studiemiddag Cahiers op de campus: "Eigenrichting"	16
3.1.11	Studiedagen: CPS-studiedag "Basispolitiezorg of gespecialiseerd werk: politie denkt internationaal"	16
3.1.12	Coproductie CPS-IFA "De Private fraude-onderzoekers: meerwaarde of stoorzenders bij de rechtshandhaving?: De (toekomstige) juridische positionering van de forensic auditors en van de private corporate investigators"	17
3.1.13	CPS-studiedag "De crowd onder controle? Tools voor een veilig evenementenbeheer"	17
3.1.14	CPS-coproductie: "Hoe omgaan met familie van geradicaliseerde personen?"	18
3.2	LEZINGEN EN DEBATTEN	18

3.3	OPLEIDINGEN	19
3.3.1	Cursus analyse van schriftelijke verklaringen (SCAN): 3-daagse basiscursus: Basiscursus: 26-28 september 2017 Pilot: Marc Bockstaele	19
3.3.2	Cursus analyse van schriftelijke verklaringen (SCAN): 2-daagse vervolgcursus: 2-3 oktober 2017 Pilot: Marc Bockstaele	19
4	PUBLICATIES	19
4.1	Cahiers Politiestudies	19
4.2	Reeks Veiligheidsstudies	21
5	PERSONEEL	21
6	FINANCIËN	21

1 STRUCTUUR vzw

1.1 ALGEMENE VERGADERING

Leden van de algemene vergadering van de vzw zijn lid van het CPS. Leden treden vrijwillig toe en dragen bij tot de realisatie van de missie op vrijwillige basis. Zij zijn bereid belangeloos op te treden als werkende leden. Zij treden toe in persoonlijke naam en vertegenwoordigen geen instellingen, noch organisaties of belangengroepen.

Het CPS huldigt het principe dat de leden ervan zich vrij kunnen uitdrukken. Dit betekent dat zij in persoonlijke naam opinies kunnen verwoorden of verdedigen. Alle overige leden dienen hiermee respectvol om te gaan. Anders gezegd wordt in de schoot van het CPS geen rekening gehouden met hiërarchische verhoudingen die erbuiten mogelijkerwijs spelen. Kortom, het CPS moedigt iedereen die de missie ervan wenst te onderschrijven aan om zich actief in te zetten voor de realisatie van deze missie en dit wars van enige hiërarchische geleiding waarin men zich ook moge bevinden buiten de context van het CPS.

De rol en functie van de algemene vergadering betreft een algemene “werk”-vergadering, waarbij de voorstellen voor de diverse initiatieven initieel worden toegelicht, voorgesteld en goedgekeurd. Hier worden tevens de concrete uitvoering van die werkplannen en de inbreng van de leden afgesproken. Deze algemene vergadering vervult dus een functie waaruit het daadwerkelijk engagement en de betrokkenheid blijkt van de leden bij de werking van de vzw.

Daarnaast wordt de Algemene Vergadering minstens jaarlijks bijeengeroepen om een aantal belangrijke beslissingen te nemen die de wet voor dit orgaan uitdrukkelijk voorbehoudt, o.a. de goedkeuring van het budget en van de financiële rekeningen. In de algemene vergadering zetelen eveneens van de lokale en de federale politie en academici.

1.1.1 Leden dd. 08/12/2017

Allaerts Dirk, Hoofdcommissaris, Federale Politie, Commissariaat-generaal
André Marc, Commissaris, Dienstchef Federale Politie, DGA/DAO/BIO
Bauwens Tom, Postdoctoraal onderzoeker, Vrije Universiteit Brussel, Vakgroep Criminologie
Bloeyaert Marc, ere Hoofdcommissaris, Gewezen directeur West-Vlaamse Politieschool
Bockstaele Marc, Gewezen Hoofdcommissaris, Federale Gerechtelijke Politie Gent
Bombeke Chris, Directeur Risk-Compliance and Quality BELUX, Manager Internal Security BELUX, Securitas NV
Broekaert Tom, Hoofdcommissaris, Federale Gerechtelijke Politie, DJSOC
Bruggeman Willy, ere-Hoofdcommissaris, Voorzitter Federale Politieraad, Professor, verbonden aan BeNeLux Universitair Centrum
Brugghemans Bert, Majoor, Brandweer Antwerpen
Ceuppens Gunter, Beleidsadviseur ‘Veiligheid’, Cel Strategische Ondersteuning (CSO) – Diensten van de Voorzitter van het Directiecomité, FOD Binnenlandse Zaken
Cloet Barbara, Hoofdcommissaris Korpschef Politiezone Noorderkempen
Collier Alain, Hoofdcommissaris, Politiezone Sint-Niklaas
Cools Marc, Hoogleraar, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht en Vrije Universiteit Brussel, Vakgroep Criminologie
Crispel Mark, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone Zennevallei, VICEVOORZITTER CPS
D'haese Wim, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone Haacht
De Bie Bart, Partner, i-Force
De Bolle Catherine, Hoofdcommissaris, Commissaris-generaal van de federale politie
de Hert Paul, Docent Vrije Universiteit Brussel en Universiteit Tilburg
De Kimpe Sofie, Docent Vrije Universiteit Brussel, Vakgroep Criminologie
Decuyper Ronny, Beleidsmedewerker Federale Politie, CSD Gent

Depuydt Leen, Attaché, Alg. directie Crisiscentrum, Noodplanning, FOD Binnenlandse Zaken

Denolf Johan, Hoofdcommissaris, Gewezen Directeur DGJ-DJF, Federale Politie

De Pauw Evelien, Assistent, doctoral researcher, Universiteit Gent, Fac. Economie en Bedrijfskunde, Vakgroep Handelswetenschappen en Bestuurskunde

De Vlioger Stanny, Hoofdcommissaris, Gerechtiglijk Directeur, Federale Gerechtiglijke Politie Antwerpen

Devroe Elke, Associated professor of Criminology, Leiden Law School - Institute for Criminal Law & Criminology

Dormael Arne, Dr. Assistent, Hogeschool Gent, Fac. Economie en Bedrijfskunde, Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde

Easton Marleen, Hoofddocent Opleiding Bestuurskunde, Universiteit Gent, Fac. Economie en Bedrijfskunde, Vakgroep Handelswetenschappen en Bestuurskunde

Franceus Frank, Directeur Dienst Enquêtes, Vast Comité I

Haenen Winne, Federaal Gezondheidsinspecteur van Antwerpen | Celhoofd Federale Gezondheidsinspectie Antwerpen, DG Gezondheidszorg, Dienst Dringende Geneeskundige en Psychosociale Hulpverlening

Hardyns Wim, Docent, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht en Universiteit Antwerpen, Veiligheidswetenschappen

Hendrickx Eddie, gewezen Korpschef Politiezone Geel-Meerhout-Laakdal

Huybrechts Peter, Hoofdcommissaris, Verbindingsofficier Gouverneur Namen

Lox Alwin, Hoofdcommissaris, Directeur HRM, Algemene Directie Federale Gerechtiglijke Politie

Loyens Kim, Postdoctoraal onderzoeker, Katholieke Universiteit Leuven, Vakgroep Strafrecht, Strafvordering en Criminologie en assistent professor bij het Departement Bestuur- en Organisationswetenschap, Universiteit van Utrecht

Maesschalck Jeroen, Hoofddocent, Katholieke Universiteit Leuven, Vakgroep Strafrecht, Strafvordering en Criminologie

Ponsaers Paul, Em. Gewoon Hoogleraar Universiteit Gent, Vakgroep Strafrecht, Sociaal Recht en Criminologie,

Philippaerts Jacques, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone Lanaken-Maasmechelen

Plasschaert Karen, Commissaris, Verbindingsambtenaar bij de Gouverneur Vlaams-Brabant

Reynders Diane, Magistraat

Reyniers Dominique, Substituut Procureur des Konings, parket Antwerpen

Scharff Patricia, Beleidsmedewerkster cel "politie" bij Kabinet Jan Jambon, Vice Premier & Minister van Veiligheid & Binnenlandse Zaken

Tirez Kurt, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone AMOW

Van Daele Dirk, Gewoon Hoogleraar, KU Leuven, Leuven Instituut voor Criminologie VOORZITTER CPS

Van Daele Eddy, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone Het Houtsche

Van den Bossche Antoinette, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone Meetjesland-Centrum

Van Den Broeck Tom, Commissaris-auditor, Dienst Enquêtes, Comité P

Vanderhallen Miet, Docent, Onderzoeksgroep Rechtshandhaving Universiteit Antwerpen en Capaciteitsgroep Strafrecht en Criminologie Universiteit Maastricht

Vandenbogaerde Ellen, Docent, VIVES Hogeschool Kortrijk

Van Duffel Willy, Kwaliteitscoördinator, Pedagogisch adviseur, GIP

Vanhoyland Peter, Korpschef Politiezone Voer en Dijle

Van Isterbeek Liesbeth, Directeur-coördinator Federale Politie, CSD Halle-Vilvoorde

Van Nuffel Dirk, Hoofdcommissaris, Korpschef, Politiezone Brugge

Vanrobaeys Lee, Hoofdcommissaris, korpschef Politiezone Hekla

Van Ryckeghem Dominique, Adviseur Beleidsondersteuning Federale Politie, Commissariaat-Generaal

Van Wallegem Pim, Substituut Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel

Van Wymeersch Ine, Woordvoerder Parket van de Procureur des Konings te Brussel

Verbist Kelly, Verbindingsambtenaar bij de Gouverneur van Vlaams-Brabant

Verhage Antoinette, Dr. Assistent, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht

Verpoort Peter, Division Manager Seris Security

Verwee Isabel, Adviseur, Federale Politie, Alg. Directie van het Middelenbeheer en de Informatie (DGR)
Vissers Jack, Hoofdcommissaris, korpschef Politiezone KASTZE
Vynckier Gerwinde, vrijwillig wetenschappelijk medewerker, Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht en forensic auditor bij I-Force
Wauters Eric , adjunct-secretaris Vaste Commissie van de Lokale Politie

1.1.2 Vergaderingen

1.1.2.1 Algemene vergadering 10 april 2017

1. Goedkeuring van het verslag van de Buitengewone Algemene Vergadering van 6 december 2016
2. Samenstelling raad van bestuur en algemene vergadering
3. Financiën - stand van zaken rekeningen
4. Financiën - Jaarrekening 2016
5. Financiën – stand van zaken Fondsenwerving
6. Korte stand van zaken van de activiteiten in chronologische volgorde tot en met 2018 (zie planningsschema) en toelichting door de piloten van de verschillende studielijnen
7. Varia

1.1.2.2 Algemene vergadering 8 december 2017

1. Goedkeuring van het verslag van de algemene vergadering van 10 april 2017
2. Samenstelling raad van bestuur en algemene vergadering: benoemingen en ontslagen
3. Financiën: stand van zaken rekeningen
4. Financiën: structureel partnership
5. Publicatiebeleid
6. Korte stand van zaken van de activiteiten in chronologische volgorde tot en met 2018 (zie kalender en planningsschema) en toelichting door de piloten van de verschillende studielijnen
7. Rondvraag en voorstel nieuwe thema's voor 2018-2019 door de leden van de algemene vergadering
8. Varia

1.2 RAAD VAN BESTUUR

Het Centre for Policing and Security heeft een raad van bestuur. Deze vergadert maandelijks en bestaat uit leden van de lokale en federale politie én academici. De samenwerking tussen deze politiediensten en de academische wereld blijkt dus niet alleen uit de vormgeving en de inhoud van de georganiseerde activiteiten maar zij zit reeds in de structuur van het CPS verweven.

Het komt de raad van bestuur toe de verschillende mandaten van de bestuursleden te definiëren. Het gaat minimaal om een voorzitter, een bestuurder financiën, en een bestuurder verslaggeving.

Onder de bestuurders worden, naast de voorzitter, twee ondervoorzitters aangewezen. Daarnaast werd sinds juli 2012 ook een directeursfunctie toegevoegd. Alain Duchatelet was tot juni 2017 directeur van het CPS en moest afhaken wegens ziekte. In december 2017 verloor hij de strijd tegen zijn ziekte.

De bestuurders worden benoemd door de algemene vergadering en de mandaten worden binnen de raad verdeeld. De raad van bestuur kan voor het behandelen van bepaalde punten om de aanwezigheid verzoeken van externe experts. De raad van bestuur coördineert de werking van het centrum en doet voor de concrete uitwerking ervan een beroep op de medewerking van leden van de algemene vergadering.

De agenda van deze raad van bestuur gaat meer in de richting van interne visievorming als toetsingskader voor de beoordeling van voorstellen betreffende acties, werkzaamheden zoals voorgesteld in de bijeenkomsten van de nieuwe algemene vergadering (die een tweetal keer per jaar vergadert).

1.2.1 Leden dd. 08/12/2017

Bauwens Tom, Postdoctoraal onderzoeker, Vrije Universiteit Brussel, Vakgroep Criminologie
Bockstaele Marc, ere-Hoofdcommissaris, Federale Gerechtelijke Politie Gent
Bombeke Chris, Directeur Risk-Compliance and Quality BELUX, Manager Internal Security BELUX, Securitas NV
Brugghemans Bert, Kapitein-Commandant, Brandweer Antwerpen
Crispel Mark, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone Zennevallei, VICEVOORZITTER CPS
D'haese Wim, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone Haacht
De Bie Bart, Partner, i-Force
De Kimpe Sofie, Docent, Vrije Universiteit Brussel, Vakgroep Criminologie
De Pauw Evelien, De Pauw Evelien, Assistent, doctoral researcher, Universiteit Gent, Fac. Economie en Bedrijfskunde, Vakgroep Handelswetenschappen en Bestuurskunde
De Vlieger Stanny, Hoofdcommissaris, Gerechtelijk Directeur, Federale Gerechtelijke Politie Antwerpen
Devroe Elke, Associated professor of Criminology, Leiden Law School - Institute for Criminal Law & Criminology
Dormael Arne, Dr. Assistent, Opleiding Bestuurskunde, Universiteit Gent, Fac. Economie en Bedrijfskunde, Vakgroep Handelswetenschappen en Bestuurskunde
Duchatelet Alain, gewezen Directeur-generaal, Federale Politie, VICEVOORZITTER CPS en DIRECTEUR CPS
Easton Marleen, Hoofddocent Opleiding Bestuurskunde, Universiteit Gent, Fac. Economie en Bedrijfskunde, Vakgroep Handelswetenschappen en Bestuurskunde
Haenen Wim, Federaal Gezondheidsinspecteur van Antwerpen, Celhoofd Federale Gezondheidsinspectie Antwerpen, DG Gezondheidszorg, Dienst Dringende Geneeskundige en Psychosociale Hulpverlening
Hardyns Wim, Docent Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht en Universiteit Antwerpen, Veiligheidswetenschappen
Hollevoet Fernand, Senior Advisor, G4S
Ponsaers Paul, Em. Gewoon Hoogleraar Universiteit Gent, Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht, VOORZITTER CPS
Tirez Kurt, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone AMOW
Van Daele Eddy, Hoofdcommissaris, Korpschef Politiezone Het Houtsche
Van Daele Dirk, Gewoon Hoogleraar, KU Leuven, Leuven Instituut voor Criminologie VOORZITTER CPS
Vanhoyland Peter, Korpschef Politiezone Voer en Dijle

1.2.2 Vergaderingen Raad van Bestuur

1.2.2.1 Raad van Bestuur van 19 januari 2017

1. Goedkeuring van het verslag van de Raad van Bestuur van 6 december 2016
2. Algemene werking
3. Financiën – stand van zaken rekeningen
4. Financiën: structureel partnership
5. Publicatiebeleid
6. Korte stand van zaken van de activiteiten in chronologische volgorde tot en met eind 2017 (zie kalender en planningsschema) en toelichting door de piloten van de verschillende studielijnen
7. Varia

1.2.2.2 Raad van Bestuur van 10 april 2017

1. Goedkeuring van het verslag van de Raad van Bestuur van 19 januari 2017
2. Algemene werking
3. Financiën – stand van zaken rekeningen
4. Financiën: structureel partnership
5. Publicatiebeleid
6. Evaluatie voorbije activiteiten
7. Varia

1.2.2.3 Raad van Bestuur van 27 juni 2017

1. Goedkeuring van het verslag van de Raad van Bestuur van 10 april 2017
2. Algemene werking
3. Financiën – stand van zaken rekeningen en update begroting tot juni 2017
4. Financiën: structureel partnership
5. Korte stand van zaken van de activiteiten in chronologische volgorde tot en met 2018 (zie kalender en planningsschema) en toelichting door de piloten van de verschillende studielijnen
6. Publicatiebeleid
7. Varia

1.2.2.4 Raad van Bestuur van 18 september 2017

1. Goedkeuring van het verslag van de Raad van Bestuur van 27 juni 2017
2. Algemene werking
3. Financiën – stand van zaken rekeningen
4. Financiën: structureel partnership
5. Publicatiebeleid
6. Evaluatie voorbije activiteiten en korte stand van zaken studiedagen 2017
7. Varia

1.2.2.5 Raad van Bestuur van 10 november 2017

1. Goedkeuring van het verslag van de Raad van Bestuur van 18 september 2017
2. Algemene werking
3. Financiën – stand van zaken rekeningen
4. Financiën: structureel partnership
5. Publicatiebeleid
6. Korte stand van zaken van de activiteiten in chronologische volgorde tot en met 2018 (zie kalender en planningsschema) en toelichting door de piloten van de verschillende studielijnen
7. Varia

1.2.2.6 Raad van Bestuur van 8 december 2017

1. Goedkeuring van het verslag van de Raad van Bestuur van 10 november 2017
2. Algemene werking
3. Financiën – stand van zaken rekeningen
4. Financiën: structureel partnership
5. Publicatiebeleid

6. Korte stand van zaken van de activiteiten in chronologische volgorde tot en met 2018 (zie kalender en planningsschema) en toelichting door de piloten van de verschillende studielijnen
7. Varia

2 WERKING CPS

Sinds 2015 werkt het CPS middels een matrixstructuur volgens een aantal studielijnen. Dit zijn werkdomeinen waarrond het CPS in de toekomst wenst te werken. Zo zal het CPS zich niet langer beperken tot louter politie gerelateerde problemen en materies maar zal het zich focussen op de ruime veiligheidssfeer. Het doel hiervan is een ruimer publiek aan te spreken.

2.1 Lokale politie

De Lokale Politie verzekert binnen het Belgische politiestelsel de basispolitiezorg. Zeer concreet betekent dit dat zij instaat voor een gedegen wijkwerking, een 24h onthaal, een interventie of noodhulpverlening, een politionele slachtofferbejegening, een lokale recherche, verkeer en de handhaving van de openbare orde. Op dit ogenblik telt de lokale politie 188 lokale politiezones verdeeld over de Vlaamse, Waalse en Brusselse landsgedeelten. Doordat de politiezones georganiseerd zijn op niveau van het gemeenten – afhankelijk van de organisatie van de politiezone bestaat deze uit één- of meer gemeenten- staat ze dicht bij de gemeenschap, de burger. De lokale politie staat in die zin ook in voor een eerstelijns politiezorg en doet dit vanuit een gemeenschapsgerichte politiezorg.

Het oogmerk van de studielijn “Lokale politie” bestaat daarom in het uitdenken en ontwerpen van organisatiebrede opleidings- en vormingsinitiatieven rond thema’s die de lokale politie aanspreken en bezig houden. Hierbij gaan we geen onderwerpen uit de weg. In het aanbod komen zowel thema’s die een academische uitdieping vergen, als beleidsvraagstukken, als operationele (dagdagelijkse) problemen van het terrein op de kaart. Het doelpubliek is zeer divers, dit wil zeggen over de kaders en statuten heen: van agent tot hoofdcommissarissen, van CaLog-personeel tot geüniformeerd politieambtenaar, van werkende bij de lokale politie tot geïnteresseerde in de lokale politie. In die zin hopen we dat éénieder die werkt in of begaan is met de lokale politiewerking te kunnen prikkelen met nieuwe vormen van leren en competentieontwikkeling, zonder daarbij het concept van de klassieke studiedagen over boord te gooien.

Aangezien de lokale politie in nauw contact staat met haar gemeenschap, wensen we in deze studielijn nauw samen te werken met de (provinciale) politiescholen, lerende organisaties ingebed in een lerende omgeving.

Samen denken en leren over de lokale politiezorg van vandaag en morgen!

Piloten

De Kimpe Sofie, Docent Vrije Universiteit Brussel

Van Daele Eddy, Hoofdcommissaris, Korpschef, politiezone Het Houtsche

2.2 Lokaal integraal veiligheidsbeleid

Interventies op het vlak van veiligheid zijn complex, niet louter omwille van het feit dat onveiligheidsproblemen vaak ongestructureerd zijn – er zijn geen pasklare oplossingen voor handen – maar eveneens omdat er heel wat verschillende actoren en beleidsniveaus bij betrokken zijn. De afstemmingsproblematiek is in die zin in elk aspect van het veiligheidsbeleid

aanwezig. Het lokaal veiligheidsbeleid kan worden beschouwd als een plek waar verschillende visies over (on)veiligheid elkaar ontmoeten.

Het uitgangspunt van de studielijn “Lokaal Veiligheidsbeleid” is dat het onduidelijke concept “veiligheid” haar concrete invulling krijgt op het lokale niveau. Het is de ambitie van deze studielijn om de discussie over de wijze waarop het begrip “lokaal veiligheidsbeleid” haar invulling krijgt te stimuleren. Men zal hiervoor aandacht schenken aan drie topics. Deze zijn: beleidsafstemming, een brede invulling van het begrip “veiligheid” en kennismanagement. De studielijn wil zich daarnaast toespitsen op de verschillende aspecten van het lokaal veiligheidsbeleid. De verschillende fasen van de veiligheidsketen (proactie, preventie, repressie en nazorg) zullen daarbij als een conceptuele kapstok worden gebruikt. De ambitie van de studielijn is om de vertaalslag te helpen maken van losse informatie tot concrete kennis. Niet alleen op basis van wetenschappelijk onderzoek, maar ook op basis van inzichten die voortvloeien uit de praktijk.

Met de studielijn “Lokaal Veiligheidsbeleid” wenst het CPS naast de traditionele veiligheidsprofessionals ook actoren uit andere beleidsdomeinen bereiken. Het maatschappelijke middenveld alsook de private sector zullen hierbij betrokken worden.

Piloten

Bauwens Tom, Postdoctoraal onderzoeker, Vrije Universiteit Brussel
Tirez Kurt, Hoofdcommissaris, Korpschef, politiezone AMOW
D'haese Wim, Hoofdcommissaris, Korpschef, Politiezone Haacht

2.3 Federale politie

De Federale Politie is één van de twee pijlers van de Belgische geïntegreerde politie (wet van 7 december 1998 op de geïntegreerde politie). De andere pijler is de Lokale Politie. De federale politie verzekert de lokale politiezones van gespecialiseerde ondersteuning voor bestuurlijke, gerechtelijke en administratieve opdrachten. Voor de bestuurlijke opdrachten biedt de federale politie ondersteuning door middel van grenscontroles, wegpolitie, spoorwegpolitie of scheep- en luchtvaartpolitie. Federale gerechtelijke politiediensten voeren eigen activiteiten uit, in hoofdzaak met het oog op de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, en bieden gespecialiseerde steun en opdrachten aan de lokale politie om bovenlokale, of meer complexe vormen van criminaliteit te helpen opsporen. Tot slot voorziet de federale politie in de administratieve en logistieke steun en vertegenwoordigt ze de Belgische politiediensten in het kader van de internationale politiesamenwerking.

De studielijn “Federale Politie” wil komen tot een brede en gedragen visie voor de federale politie in haar geheel, zonder de aansluiting van de lokale politie te vergeten.

Met de studielijn “Federale Politie” wenst het CPS dan ook voornamelijk de verschillende publieke actoren te bereiken, werkzaam in of begaan met “capacity building” in de ruime scope van politiewerking en de zorg voor integrale veiligheid. Hierbij kan gedacht worden aan de overheid, de civiele of private veiligheid, de “first responders”, enz. Daarnaast wordt ook gerekend op de personen die actief zijn binnen het onderwijs en de personen die onderzoek doen binnen de domeinen innovatie, technologie en veiligheid tot mogelijke doelgroep.

Piloten

De Vlioger Stanny, Hoofdcommissaris, Gerechtelijk directeur, FGP Antwerpen
Dormaels Arne, Dr. Assistent, Universiteit Gent

2.4 Evenementen- en crisisbeheer

Dagelijks vinden overal in België verscheidene evenementen plaats. Gaande van festivals tot betogingen en sportwedstrijden kunnen we geconfronteerd worden met allerhande crisissituaties, zoals ongelukken, natuurrampen of terroristische aanslagen. Een belangrijk en steeds weerkerend aspect bij deze manifestaties of situaties is het waarborgen van de veiligheid. Hierbij spelen de zogenaamde “first responders” een vooraanstaande rol. Dit zijn de personen/instanties (brandweer, civiele bescherming, MUG, enz.) die de eerste hulp aanbieden en assisteren bij veiligheidsproblemen die zich voordoen in het kader van evenementen of crisissituaties.

Onder evenementen kan elke gebeurtenis, hetzij recreatief van aard (sportwedstrijden, muziekfestivals,...), hetzij van openbare orde (manifestaties, bedreigingen,...), groot of klein, met een multidisciplinaire impact op de veiligheids- en interventiediensten, worden verstaan.

Onder crisisbeheer wordt verstaan: het management van elke gebeurtenis die schadelijke gevolgen voor het maatschappelijk leven veroorzaakt of kan veroorzaken, zoals een ernstige verstoring van de openbare veiligheid, een ernstige bedreiging ten opzichte van het leven of de gezondheid van personen en/of ten opzichte van belangrijke materiële belangen, en waarbij de coördinatie van verscheidene disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of om de schadelijke gevolgen te beperken.

De studielijn “Evenementen- en crisisbeheer” voorziet in het aanbieden van zowel praktische als wetenschappelijke expertise met betrekking tot alle aspecten die te maken hebben met het voorkomen, controleren en afhandelen van evenementen en crisissituaties.

Met de studielijn “Evenementen- en crisisbeheer” wenst het CPS een verscheidenheid aan doelgroepen te bereiken. Het gaat meer bepaald om noodplanningsambtenaren, provinciale en federale diensten voor noodplanning en federale gezondheidsinspecteurs. Daarnaast zal worden getracht de verscheidene brandweerzones, de lokale politiezones en de steden en gemeenten bij de werking van de studielijn te betrekken. Bovendien zullen ook de organisatoren van (muziek)festivals en sportwedstrijden benaderd worden. De civiele bescherming alsook Essencia (koepel SEVESO bedrijven) en de logistieke dienstverlening zullen worden aangesproken.

Piloten

Hardyns Wim, Docent, Criminoloog, Universiteit Antwerpen, Universiteit Gent, Vrije Universiteit Brussel

Evelien De Pauw, Assistent en doctoral researcher UGent

2.5 Inspectiediensten en fraudebestrijding

In tegenstelling tot reguliere politiediensten richten bijzondere inspectiediensten zich tot een bepaalde tak van het bijzonder strafrecht. De omvang en verscheidenheid van deze bijzondere wetten is zeer groot en bijgevolg is ook het aantal bijzondere inspectiediensten omvangrijk en verscheiden. Ook de bevoegdheden en actiemiddelen van de bijzondere inspectiediensten kennen een grote diversiteit. Fraude is zo'n fenomeen dat wordt bestudeert en onderzocht door de bijzondere inspectiediensten. Het is een vorm van bedrog waarbij de zaken anders worden voorgesteld dan ze zijn, door op papier of digitaal een onjuiste weergave te geven van de werkelijkheid. Men spreekt ook wel van oplichting.

Het opzet van de studielijn “Inspectiediensten en fraudebestrijding” bestaat in het aanbieden van zowel praktische als wetenschappelijke expertise en reflectie met betrekking tot alle

aspecten die zowel de publieke als de private actoren die op de een of andere manier bezig zijn met het voorkomen dan wel bestrijden van bijzondere misdrijven of inbreuken en fraude specifiek aanbelangen. Daarnaast zal getracht worden (een betere) samenwerking te bekomen tussen de verschillende publieke actoren onderling en tussen de private en publieke actoren. Het gevoerde regeringsbeleid zal kritisch getoetst worden, alsook zal er gezocht worden naar mogelijkheden tot technologische ondersteuning en innovatie binnen dit werkdomein. De studielijn zal daarbij verkennen of er mogelijkheden zijn tot Europese dan wel internationale samenwerking.

Met de studielijn “Inspectiediensten en fraudebestrijding” wenst het CPS voornamelijk leden van bijzondere en private inspectiediensten te bereiken. Leden van de fraude-auditoren IFA en ACFE worden ook als doelpubliek beschouwd. Daarnaast zullen ook de financiële rechercheurs van de federale en lokale politie benaderd worden.

Piloten

De Bie Bart, Partner, i-Force

Ponsaers Paul, Voorzitter CPS, Em. Gewoon Hoogleraar, Universiteit Gent

2.6 Innovatie en veiligheid

Met de studielijn innovatie en veiligheid wenst het CPS voornamelijk de verschillende publieke actoren te bereiken. Hierbij kan gedacht worden aan de overheid, de civiele veiligheid, de “first responders”, enz. Daarnaast wordt ook gerekend op personen die actief zijn binnen het onderwijs en de personen die onderzoek doen binnen de domeinen innovatie, technologie en veiligheid tot mogelijke doelgroep. De private bedrijven werkzaam binnen het domein van veiligheid en beveiliging (bv. technologie sector, BVBO,...) worden ook als doelgroep aanzien.

Piloten

Bombeke Chris, Directeur Risk-Compliance and Quality BELUX, Manager Internal Security BELUX, Securitas NV

Easton Marleen, Hoofddocent opleiding Bestuurskunde, Universiteit Gent

2.7 Publiek-private samenwerking (PPS)

De private of particuliere beveiligingssector staat naast de publieke veiligheid en de opdrachten van overheidsdiensten zoals politie- en inspectiediensten.

Onder particuliere beveiliging verstaan we:

- particuliere bewaking
- particuliere beveiliging
- particuliere opsporing

De private sector draagt eveneens bij tot de veiligheid in onze samenleving en is in de huidige samenleving niet meer weg te denken. Het CPS zal eveneens aandacht besteden aan de samenwerking met private partners aan de hand van studiedagen, publicaties en debatten.

Piloten

Fernand Hollevoet, Senior Advisor G4S

Evelien De Pauw, Assistent en doctoral researcher, Universiteit Gent

3 ACTIVITEITEN CPS 2017

3.1 STUDIEDAGEN EN SEMINARS

CPS-STUDIEDAGEN

Het CPS organiseert studiedagen en seminaries in eigen beheer, de zogenaamde CPS-studiedagen. Een studiedag heeft meestal betrekking op één thema. De thema's sluiten vaak nauw aan bij actuele politie- of veiligheidsvraagstukken in het politielandschap of hebben betrekking op academische politie- of veiligheidsvraagstukken, die binnen de onderzoekswereld bijzondere belangstelling genieten.

CPS-COPRODUCTIES

Naast het organiseren van studiedagen in eigen beheer wordt er regelmatig een beroep gedaan op het CPS door externe (politie) organisaties om studiedagen te organiseren of mee te ondersteunen, de zogenaamde CPS-coproducties Veiligheidsstudies. Het CPS stelt daarbij zijn expertise ter beschikking aan een externe organisatie en werkt hierbij intensief samen met diverse partners van de maatschappelijke veiligheidsketen. In deze werkvorm biedt het secretariaat van het CPS steun aan de organisatie van een studiedag onder de vorm van logistieke ondersteuning of marketingsteun (vb. gebruik van logo CPS). In ruil voor de ondersteuning wordt het logo van het CPS vermeld bij alle PR van de betreffende studiedag (uitnodiging, documentatiemap, etc.) Voor het CPS betekent deze activiteitenstroom een extra bron van inkomsten en een extra vorm van marketing.

3.1.1 CPS-studiedag: "Veiligheid in cijfers" Reflectie op de betekenis van criminaliteitscijfers

Donderdag 16 februari 2017, Zebrastraat Gent

Deze studiedag is een initiatief van de coördinator 'Publicaties'.

New Public Management en vooral besparingen bij politie en justitie leiden tot het meten van allerhande prestatieafspraken en activiteiten van politiewerk. Ook de geregistreerde criminaliteit wordt jaarlijks gepresenteerd in politiestatistieken, waarbij het aantal feiten vastgesteld in processen-verbaal worden geteld.

Op deze studiedag wordt de vraag gesteld naar de betrouwbaarheid van deze cijfers. Wat zeggen cijfers en wat blijft verborgen? Er wordt immers vaak geregistreerd om aan prestatieconvenanten tegemoet te komen en procesverbalen uitgeschreven om bepaalde quota te halen. Welke invloed hebben alternatieve en administratieve afhandeling op de cijfers?

Wat leert dat nog over de werkelijk gepleegde criminaliteit? Kan de Veiligheidsmonitor een degelijke aanvulling zijn? En wat zijn huidige registratiepraktijken en valkuilen daarbij? Heeft meten nog een toekomst als het gaat om accountability van politiewerk?

3.1.2 Seminarie: Wat als... er geen federale of lokale politie meer was?

28 maart 2017, Zuiderpershuis Antwerpen

Deze studiedag is een initiatief van de studielijn 'Lokale politie'.

De lokale en de federale politie werd in 1998 in het leven geroepen vanuit de nood aan één geïntegreerde politiedienst, aangestuurd op twee bestuursniveaus, een lokaal en een federaal. De aanslagen op 22 maart 2016 deden het politielandschap, en het veiligheidslandschap in het algemeen, op haar grondvesten daveren. Dergelijke crisissen drijven politici en politieke beleidsmakers veelal tot de nood om het politielandschap te hertekenen. In tijden waar angst door terrorismedreiging en/of radicaal geweld zegevieren, leidt dit bovendien vaak tot

centralisatie van het politiebestedel. In die zin, gaan in de 'Parlementaire Onderzoekscommissie Terroristische Aanslagen' stemmen op tot hervorming van het Belgische politielandschap.

Eén jaar na de aanslagen stellen we ons de vraag waar het naartoe gaat met ons Belgisch politiebestedel. Waarom werd onze geïntegreerde politiestructuur destijds in het leven geroepen? Is er nood aan bijsturing? Dirk Van Nuffel, korpschef PZ Brugge en 'mede-auteur' van de Wet op de Geïntegreerde Politie in 1998. Wat zijn de ervaringen in Nederland met de 'opschaling' van het Nederlandse politiebestedel? Jan Terpstra hoogleraar uit Nijmegen vertelt over zijn ervaring en expertise met het Nederlandse Politiebestedel. Tot slot stellen we de vraag aan politici: hoe kijken de verschillende politieke partijen naar de toekomst van ons Belgisch politiebestedel? Ze krijgen daarbij een voorzet van een ervaren korpschef Kurt Tirez PZ AMOW, en een kritische politieke reflectie van een burgemeester uit Nederland.

3.1.3 Coproductie CPS-studiedag: "Publiek/privaat: samen voor meer veiligheid?"
Donderdag 30 maart 2017, Vergadercentrum De Stroming te Antwerpen
Deze studiedag is een initiatief van de studielijn 'PPS'.

De politie trekt zich terug op haar kerntaken maar zoekt nog uit welke dat dan wel mogen zijn. Intussen maken de beveiligingsmaatschappijen zich op om het vrijgekomen policing-domein over te nemen.

Kan dat zo maar, onder welke voorwaarden en wie voert dan de regie over het geïntegreerd veiligheidsgebeuren?

Hoe we er ook tegenover staan, de politie is duidelijk niet in staat om nog alle beveiligings- en opsporingsopdrachten zelf of zelfstandig uit te voeren. Samenwerking met de beveiligingssector wordt dus een noodzaak die dan ook optimaal moet ingevuld worden.

De nieuwe wet op de private beveiliging biedt hierbij voor beiden een nieuw kader waarbinnen de samenwerking vorm kan krijgen en waardoor de politie zich beter zal kunnen concentreren op haar bewuste kerntaken.

Ook andere wetgevingen spelen echter een belangrijke rol bij het uitrollen van deze bijzondere publiek-private samenwerking. Denken we maar aan de camerawetgeving, de dronewetgeving, de wet op de privacy en op het beroepsgeheim en nog meer.

In deze studiedag willen we dit kader schetsen en bespreken, voorbeelden geven van succesvolle en minder succesvolle samenwerkingen en praktijkgevallen uitwerken, op basis van de nieuwe wetgevingen.

3.1.4 Studiemiddag Cahiers op de campus: "Meten is weten"
Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving, NSCR en Vrije Universiteit Amsterdam

Cahiers op de Campus is een initiatief van de hoofdredacteur Elke Devroe van de Cahiers Politiestudies waarbij een breed publiek van wetenschappers, beleidsmakers en politiepersoneel de mogelijkheid krijgt kennis te maken met de Cahiers en de besproken vraagstukken. Het thema van de vierde bijeenkomst is 'Meten is weten' (Cahier 41).

New Public Management en vooral besparingen bij politie en justitie leiden tot het meten van allerhande prestatieafspraken en activiteiten van politiewerk. Ook de geregistreerde criminaliteit wordt jaarlijks gepresenteerd in politiestatistieken, waarbij het aantal feiten vastgesteld in proces-verbalen worden geteld. Op deze studiemiddag wordt de vraag gesteld naar de betrouwbaarheid van deze cijfers. Wat zeggen cijfers en wat blijft verborgen? Er wordt immers vaak geregistreerd om aan prestatieconvenanten tegemoet te komen en proces-verbalen uitgeschreven om bepaalde quota te halen. Wat leert dat nog over de werkelijk gepleegde criminaliteit? Kan de Politiemonitor en de integrale veiligheidsmonitor een degelijke aanvulling zijn? Wat zijn huidige registratiepraktijken en valkuilen daarbij? Heeft meten nog een toekomst als het gaat om accountability van politiewerk? Op deze en andere vragen trachten we tijdens deze studiemiddag een antwoord te vinden.

Een samenwerking tussen CPS, Universiteit Leiden, de Stichting Maatschappij en Veiligheid en NSCR Amsterdam.

3.1.5 Studiemiddag Cahiers op de campus: “Aanpak van gewelddadige radicalisering”
20 april 2017, Universiteit Leiden, Campus Den Haag, Schouwburgstraat

Cahiers op de Campus is een initiatief van de hoofdredacteur Elke Devroe van de Cahiers Politiestudies waarbij een breed publiek van wetenschappers, beleidsmakers en politiepersoneel de mogelijkheid krijgt kennis te maken met de Cahiers en de besproken vraagstukken. Het thema van de vierde bijeenkomst is ‘Aanpak van gewelddadige radicalisering’ (Cahier 42).

Het huidige maatschappelijk debat wordt overheerst door waaromvragen die peilen naar de oorzaken van radicalisering. Waarom trekken jongeren naar Syrië? Wat trekt jongeren aan in het islamgeïnspireerd extremisme? En wat is die fameuze voedingsbodemp die leidt tot terroristische acties? De vraag blijft echter of het fenomeen wel op de juiste manier gevat wordt en of we de juiste vragen stellen. De laatste jaren schieten studies naar het fenomeen radicalisering als paddenstoelen uit de grond. Deze studies focussen echter voornamelijk op de ‘root causes’ van terroristisch gedrag en het proces van radicalisering.

Tijdens deze studiemiddag zoomen we vooral in op de rol van lokale actoren in de aanpak van het fenomeen. Hoe wordt het fenomeen vandaag op het lokale niveau praktisch en beleidsmatig aangepakt? Kunnen daarin misschien andere accenten gelegd worden?

3.1.6 Studiedag: Werkbaar Wendbaar Werk: een leeftijdbewust personeelsbeleid bij Politie. Puzzelen voor volwassenen...?”

27 april 2017, Poliscenter te Brussel

Deze studiedag is een samenwerking tussen het CPS, Womenpol, Circle of Police Leadership (CPL) en Jobpunt Vlaanderen

De snel veranderende omstandigheden en de langere loopbanen vereisen niet alleen van de medewerker maar ook van de organisatie een steeds grotere flexibiliteit en creativiteit, vanaf het moment dat de werknemer instroomt in het bedrijf en doorheen de ganse loopbaan. Leeftijdsbewust management vormt dan een kwaliteitsaspect voor het integrale HRM beleid dat oog heeft voor de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers.

Het belang van het individuele medewerker (noden / behoeften / verlangens) koppelen aan de goede werking van de organisatie (op strategisch en operationele niveau) is de uitdaging voor de toekomst, ook voor de veiligheidsdiensten.

Hoe behouden we onze oudere medewerkers? Hoe zorgen we voor een daling van het absentieïsme? Hoe behouden we expertise? Welke ruimte kunnen we bieden aan de medewerkers (work-live balance)? Wat is hierbij werkbaar en wat niet? Hoe blijven onze medewerkers gemotiveerd bij remotie?

Welke begeleiding kunnen we geven aan de medewerkers voor de uitbouw van hun loopbaan? Het stimuleren en ondersteunen van medewerkers in hun jobcrafting is immers core business van het personeelsbeheer geworden. Maar voor iedereen ligt de puzzel anders. Hoe passen we alle stukken in elkaar?

Kunnen we de principes van de recente Wet inzake Werkbaar en Wendbaar Werk toepassen binnen het statuut van onze politieorganisatie?

Welke ondersteuning kan het lokaal personeelsmanagement verwachten van diverse bestuursniveaus en/of kijken we in de richting van een publiek – private samenwerking
We gaan op zoek naar antwoorden en praktische toepassingen op de studiedag van 27 april 2017 in het Poliscenter te Brussel.

Hierbij moeten we rekening houden met volgende problemen:

- Het geïntegreerd HRM beleid is in volle ontwikkeling bij de geïntegreerde politie
- Er kan geen blauwdruk gemaakt worden van hoe een leeftijdsbewust management kan geïmplementeerd worden. Dit hangt af van de populatie medewerkers en het politiebedrijf. Het vereist cultuurverandering en is geen louter technisch proces.

- De fysieke en mentale belasting is hoog (welzijn) waardoor er risico is op verzuim, verloop, ...
- De groeiende individualisering is ook terug te vinden in het politiemilieu (eigen wensen en behoeften van medewerkers primeren op de goede werking van de dienst)
- Langere deelname aan het arbeidsproces betekent dat het HRM management creatief moet zijn met de dienstorganisatie om mensen langer aan het werk te houden en hun nog te boeien.

3.1.7 CPS-studiedag: “Hoe geradicaliseerde personen lokaal (re)integreren?”

Donderdag 4 mei 2017, Keldermanszaal (Stadhuis) te Mechelen

Deze studiedag is een initiatief van de studielijn LIVB'.

De laatste jaren hebben we heel wat beleidsmaatregelen tegen radicalisering het licht gezien. Heel wat belangstelling gaat daarbij naar de preventie van radicalisering: de vraag hoe we het fenomeen kunnen detecteren en voorkomen. Om tot een integrale aanpak te komen, moet er echter ook aandacht worden besteed aan de nazorg van de betrokkenen. Het gaat niet louter over disengagement en desistance, maar ook over hun (re)integratie in onze samenleving. Op deze studiedag vragen we ons af hoe de praktijk omgaat met de vraag naar een (re-)integratiebeleid ten aanzien van personen die als “geradicaliseerd” worden benoemd. Op lokaal niveau wordt er volop geëxperimenteerd met casusoverleg, begeleidingsprogramma's en ondersteuningstrajecten. Wat kunnen we uit deze proefprojecten leren? Welke actoren worden gemobiliseerd en welke interventies worden opgestart? Is er voldoende (financiële) ruimte voor de structurele inbedding van dergelijke initiatieven? Samen met vertegenwoordigers uit de steden en gemeenten, politie, justitiehuisen en scholen gaan we op zoek naar antwoorden.

3.1.8 CPS-studiedag: Maatschappelijke veiligheid 2.0: Het 7e jaar klaar voor de toekomst?

9 mei 2017, Huis van het Nederlands, Brussel

Deze studiedag is een initiatief van de studielijn 'Lokale politie'.

In het schooljaar 2009-2010 pakten zestien scholen uit met een nieuwe studierichting: de opleiding 'Integrale Veiligheid'. Voornaamste bedoeling was tegemoet te komen aan de vraag naar goed opgeleide medewerkers voor het veiligheidsveld in de brede zin van het woord. Acht jaar na datum is het tijd om deze opleiding 'tegen het licht te houden'.

Werden de vooropgestelde doelstellingen gerealiseerd? Wat zijn de knelpunten tijdens de opleiding en de stages op vandaag? Op deze studiedag bekijken we één en ander zowel door een onderwijsbril als door een veiligheidsbril.

Na de toetsing van de initiële doelstellingen aan de realiteit komen de verschillende sectoren waarin afgestudeerden terecht komen aan het woord. Beantwoordt de opleiding aan hun noden? We laten ook telkens een gewezen student die in één van de sectoren werkt aan het woord.

In het namiddagedeelte zoeken we in drie workshops samen naar oplossingen voor een aantal actuele thema's in dit werkveld. Is screening van studenten verenigbaar met vrijheid van onderwijs? Hoe de kwaliteit van de opleiding verhogen? Hoe evolueren van student 0.0 naar expert 2.0? Stuk voor stuk boeiende thema's die een geanimeerd debat garanderen. Het wordt een boeiende dag, gedrenkt in de praktijkervaringen van de voornaamste spelers in het onderwijs- en veiligheidsveld enerzijds en van gewezen studenten als ervaringsdeskundigen anderzijds.

Een must voor onderwijzers die doceren of coördineren in deze richting, voor de 'afnemers' van studenten in het veiligheidsveld in het algemeen en voor beleidsverantwoordelijken in onderwijs en veiligheid.

3.1.9 CPS-studiedag: “Policing vanuit de lucht: kansen en bedreigingen”

23 mei 2017, VIVES Kortrijk (SAW)

Deze studiedag is een initiatief van de studielijn ‘Evenementen en crisisbeheer’.

Vandaag wordt er volop nagedacht over en geëxperimenteerd met drones ter beveiliging en bescherming van de burger. Gelet op de nieuwe regelgeving met betrekking tot drones en de (te verwachten) aanpassingen aan de camerawetgeving, de privacywetgeving, de wet private veiligheid, de Europese regelgeving e.d.m., kunnen we ons de vraag stellen in welke mate en onder welke voorwaarden een aantal veiligheidstaken van zowel private als publieke policing niet efficiënter vanuit de lucht kunnen uitgevoerd worden door eigen of gedeelde drones. Tijdens het eerste deel van deze studiedag willen we daarom dieper ingaan op het juridisch kader en vooral stilstaan bij de linken die kunnen gelegd worden tussen de diverse relevante juridische bronnen. Aan de hand van een debat met experts zullen we stilstaan bij de opportuniteiten en de bedreigingen die hieruit voortvloeien ten aanzien van publieke en private partners.

Tijdens het tweede deel van de studiedag zullen we, door middel van workshops, een aantal politiedomeinen bespreken, waarvan we verwachten dat ze op korte en middellange termijn steeds vaker met het gebruik van drones te maken zullen krijgen: openbare ordehandhaving, opsporing, verkeer en detectie/interceptie van drones. De workshops zullen op een zo interactief mogelijke manier gebracht worden, waarbij deelnemers kennis zullen maken met recente cases, goede praktijken, video- en fotomateriaal, etc.

3.1.10 Studiemiddag Cahiers op de campus: “Eigenrichting”

28 september 2018, Avans Hogeschool, Den Bosch

Cahiers op de Campus is een initiatief van de hoofdredacteur Elke Devroe van de Cahiers Politiestudies waarbij een breed publiek van wetenschappers, beleidsmakers en politiepersoneel de mogelijkheid krijgt kennis te maken met de Cahiers en de besproken vraagstukken. Het thema van de vierde bijeenkomst is ‘Eigenrichting’ (Cahier 43).

Rechtshandhaving is de verantwoordelijkheid van de overheid. Het ‘sociaal contract’ biedt burgers overheidsbescherming in ruil voor coöperatie aan de democratische samenleving. Dit monopolie leidt tot een verbod op eigenrichting: burgers mogen het heft niet in eigen handen nemen. In de democratische samenleving is dit immers niet gewenst en streng gereguleerd. Afgelopen decennia echter wordt er in het kader van zelfredzaamheid een gedeelte teruggelegd bij de burger, en is het omgaan met eigenrichting aan herijking toe. Een tweede evolutie betreft de culturele eigenrichting. Het gaat hier om migrantengroepen die er concurrerende waarde- en normensystemen op na houden en wensen dat de rechtshandhaving plaatsvindt volgens geheel andere normen dan deze in het gastland. In welke mate kan afwijkende rechtshandhaving een plaats vinden in de democratische samenleving? Op deze vragen biedt deze studiemiddag antwoorden.

3.1.11 Studiedagen: CPS-studiedag “Basispolitiezorg of gespecialiseerd werk: politie denkt internationaal”

2 oktober 2017, Bronks Brussel

Deze studiedag is een initiatief van de studielijn ‘Federale politie’.

Onze maatschappij is voortdurend in beweging, niet in het minst doordat de wereld onze thuis is geworden. Lokaal of federaal politie handelen, bestaat dan ook niet meer. Is het de persoon, is het de gebruikte modus van de verdachte, is het de gebruikte techniek van politie, is het de regelgeving, is het ... niets wordt nog lokaal of nationaal bepaald zonder internationaal gelinkt te zijn. Met andere woorden, in welk domein van politie of justitie ook, mondiaal denken is voor eenieder een gegeven en een must. Met andere woorden, internationaal politiewerk is basis politiewerk.

Via deze studiedag geven we een overzicht van de nieuwe regelgeving op internationaal vlak en vertalen dit voor alle actoren in politie en justitie naar de praktische werkvloer. We geven ook een overzicht hoe onze Belgische geïntegreerde politie zich op internationaal vlak positioneert en zich vertegenwoordigt. Hoe het buitenland zich politieel opstelt naar België toe, is tevens een issue.

En wat we mogen wij verwachten van andere landen en internationale organisaties, wat kunnen wij hen verstrekken, slechts enkele van de vele vragen. Aan de hand van praktische hands on werkgroepen getuigen we hoe we over de grenzen heen dichtbij en veraf aan echt internationale politiewerking doen, met gebruik van de nieuwste technologieën.

3.1.12 Coproductie CPS-IFA “De Private fraude-onderzoekers: meerwaarde of stoorzenders bij de rechtshandhaving?: De (toekomstige) juridische positionering van de forensic auditors en van de private corporate investigators”

24 oktober 2017, Koninklijke Bibliotheek Brussel

Deze studiedag is een initiatief van de studielijn ‘BID en fraude’.

De afgelopen jaren werkte men hard aan een doelmatigere bestrijding van fraude tegen de publieke middelen – ook wel verticale fraude genoemd – zoals fiscale fraude en sociale fraude. Fraude treft echter niet alleen de overheid, maar ook ondernemingen. Die vorm van fraude, de zogenaamde ‘horizontale fraude’, vormt een ernstige bedreiging voor de private sector en voor de slagkracht van onze economie. Toch wordt horizontale fraude stiefmoederlijk behandeld door het publieke opsporingsapparaat. Bij die vorm van fraude moet niet alleen gedacht worden aan misbruik van (financiële) werkmiddelen van een onderneming maar ook – en in toenemende mate – aan het digitaal stelen van (vertrouwelijke) informatie en/of het platleggen van het bedrijfsnetwerk.

Daarnaast bestaan er ook andere vormen van onrechtmatig handelen binnen overheidsorganisaties die steeds vaker door fraude-auditoren worden onderzocht en dat zowel op federaal, regionaal als lokaal niveau.

Gespecialiseerde forensische auditoren spelen al meer dan twintig jaar een zelfstandige en aan het strafrechtelijke overheidsingrijpen complementaire maat-schappelijke rol, in een sfeer van vreedzame co-existentie. Dat gebeurt echter in een sterk verouderd wettelijk kader, dat dateert uit 1991 en dus niet is aangepast aan de noden van een moderne geïntegreerde recherche, met alle gevolgen van dien. Wetgeving alleen is echter niet voldoende: de publieke en private sector zullen hun krachten inzake horizontale fraudebestrijding en cybercrime moeten bundelen en hun activiteiten (beter) op elkaar afstemmen.

Tijdens onze studiedag op dinsdag 24 oktober willen we het debat voeren over de (juridische) toekomst van de fraude-auditor en de private ‘corporate investigator’ en de noodzakelijke afstemming tussen publieke en private actoren wat betreft horizontale fraudebestrijding en cybercrime.

3.1.13 CPS-studiedag “De crowd onder controle? Tools voor een veilig evenementenbeheer”

9 november 2017, PIVO Asse

Deze studiedag is een initiatief van de studielijn ‘Evenementen en crisisbeheer’

Vlaanderen is de regio bij uitstek waar heel wat massa-evenementen plaatsvinden. We kennen een rijke traditie aan volkstoelopen zoals muzieksfestivals, dancefestivals, sportmanifestaties, ommegangen, stoeten en stadsfeesten. Tijdens deze evenementen worden vaak een grote massa mensen bij elkaar gebracht. Dit in goede banen leiden, vraagt een goede voorbereiding en coördinatie. Hoe meer volk, hoe groter de kans dat er ook wel eens iets fout kan gaan,

vandaar dat een goede risico-inschatting en risicobeheersing meer en meer een pertinente rol is gaan spelen bij evenementenbeheer. Bovendien kreeg de veiligheid op massa bijeenkomsten sinds de aanslagen van 22 maart 2016 een extra dimensie mee en werd ook terreurdreiging een vaste rubriek in de voorbereiding.

Eventveiligheid wordt dan vaak omschreven als maatwerk. Het beheren van evenementen is een taak van de organisatoren, al speelt de lokale overheid hierin eveneens een belangrijke rol. De lokale overheid stuurt, in zijn vergunningsbeleid, vaak aan op een goede organisatie, zodat evenementen met een mogelijke impact op de openbare veiligheid op een geïntegreerde en gecoördineerde manier worden beheerd door verschillende partners. De complexiteit van het veiligheidsvraagstuk vraagt met andere woorden om een multidisciplinaire aanpak. Uit de praktijk blijkt dat er bij het opmaken van de risicoanalyses vaak monodisciplinair wordt gewerkt, dat er veel variatie zit in de aanpak en organisatie en dat verantwoordelijkheden vaak worden doorgeschoven. Er is tevens een grote behoefte aan coördinatie, duidelijke communicatie en een uniforme multidisciplinaire aanpak. Deze studiedag wenst in te spelen op deze behoeftes en zoekt samen met een aantal experts naar mogelijke tools om te komen tot een meer uniform geheel. We staan stil bij verantwoordelijkheden en samenwerkingsverbanden tussen verschillende beheersinstanties, kijken naar nieuwe fenomenen zoals de terreurdreiging en hebben aandacht voor een aantal nieuwe technologieën die de crowd control kunnen ondersteunen.

Op het einde van de voormiddag werd de zesde CPS-prijs voor het beste Nederlandstalige eindwerk uitgereikt door Herman Balthazar, voorzitter van de CPS-prijs.

3.1.14 CPS-coproductie: "Hoe omgaan met familie van geradicaliseerde personen?"

24 november 2017, Huis der Parlementsleden Brussel

Deze tweetalige studiedag is een gezamenlijk initiatief van het Franstalige Centre d'Etudes sur la Police asbl en het Nederlandstalige Centre for Policing and Security vzw (studielijn LIVB).

Voor de familie van zelfmoordterroristen en geradicaliseerde Syriëstrijders is de toekomst veelal donker, uitzichtloos. Waar kunnen zij met hun verdriet naar toe, wie wil er nog met hen spreken en hoe?

De politie? Zij ziet ze als medeplichtigen, eventueel als mogelijke informatiebronnen, zelden als slachtoffers.

Daarom willen we in deze studievoormiddag even pijlen naar het fenomeen radicalisering en zijn evolutie, maar vooral nagaan wat de families zelf ervaren en wensen vanwege de overheid om dit dan met de lokale veldwerkers van gemeenten en politie en met de lokale overheid met als doel de reeds beschikbare middelen te evalueren en te bespreken om hieruit lessen te trekken voor de toekomst.

3.2 LEZINGEN EN DEBATTEN

Deze activiteit geeft een meer academische toets aan de organisatie en de dienstverlening van het CPS. Het biedt ruimte om op meer kritische en wetenschappelijke wijze meer diepgang te geven aan bepaalde vraagstukken. Het CPS staat – en blijft staan – voor grootschalige studiedagen, maar wenst tevens via een aantal kleinschalige alternatieve werkvormen de discussie omtrent de politie en samenleving verdergaand te verdiepen. Het CPS wenst in de toekomst meer dergelijke discussie- en gespreksmomenten als deze, rond specifieke en actuele thema's, te organiseren.

In 2017 werden geen lezingen en debatten georganiseerd.

3.3 OPLEIDINGEN

Voor het overige organiseert het CPS ook gespecialiseerde opleidingen. Hiermee speelt het CPS in op een specifieke vraag vanuit de praktijk.

Een opleiding die reeds 15 jaar jaarlijks wordt ingericht is de SCAN cursus (analyse van schriftelijke verklaringen). Hierbij speelt het CPS in op specifieke noden vanuit de praktijk. Deze cursus richt zich niet alleen op politie, maar ook op burgers en leden van de rechtelijke orde. Deze multidisciplinaire benadering heeft aanleiding gegeven om hierin verder te gaan en te starten met een bredere reeks CPS Opleidingen.

De idee is dus gegroeid vanuit specifieke noden van het werkveld. We stellen vast dat er voor sommige doelgroepen behoefte is aan opleiding op maat. Vanuit deze vaststelling werd een werkgroep opgericht en werd naar een afstemming gezocht. De CPS opleidingen willen niet in het vaarwater van bestaande opleidingsinstellingen komen, maar willen zich richten op een breed doelpubliek vanuit een multidisciplinaire benadering.

Opleidingen in 2017:

3.3.1 Cursus analyse van schriftelijke verklaringen (SCAN): 3-daagse basiscursus:

Basiscursus: 26-28 september 2017

Piloot: Marc Bockstaele

Bij deze cursus ligt de focus op analyse van schriftelijke verklaringen en speelt het CPS in op specifieke noden vanuit de praktijk. Deze cursus richt zich niet alleen op politie, maar ook op burgers en leden van de rechtelijke orde.

3.3.2 Cursus analyse van schriftelijke verklaringen (SCAN): 2-daagse vervolgcursus:

2-3 oktober 2017

Piloot: Marc Bockstaele

In 2017 werd een 2-daagse gespecialiseerde cursus ingericht waarbij enkel de personen toegelaten worden die de basiscursus in het verleden reeds volgden.

4 PUBLICATIES

4.1 Cahiers Politiestudies

De Cahiers Politiestudies is een kwartaalreeks, die zich richt op hoogstaande, kwalitatieve bijdragen over politieke vraagstukken en fenomenen die de politie interesseren. De kwartaalreeks is multidisciplinair opgezet, waarbij de criminologen een prominente plaats krijgen naast andere disciplines.

In deze reeks kunnen, naast Nederlandstalige publicaties, ook Engelstalige bijdragen hun plaats vinden. De reeks wordt begeleid door een redactieraad waarin onder meer leden zetelen van het Centre for Policing and Security (BE) en de Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (NL).

De redactieraad waakt over de kwaliteit van de ingediende manuscripten dankzij een double blind peerreview-procedure en ontwikkelt een proactief beleid met het oog op het samenstellen van thematische volumes. Daartoe worden gasteditoren in België en Nederland aangezocht.

Jaargang cahiers 2017

- Nr. 42 - 2017/1: Aanpak van gewelddadige radicalisering
- Nr. 43 - 2017/2: Eigenrichting
- Nr. 44 - 2017/3: De vervloeiing van binnenlandse en buitenlandse veiligheid
- Nr. 45 - 2017/4: Herinneren en vergeten in de politie

Cahier 42: Aanpak van gewelddadige radicalisering

Februari 2017, Jg. 2017/1

Editoren: Maarten De Waele, Jannie Noppe, Hans Moors, Aart Garssen

Het actuele debat inzake radicalisering wordt over-heerst door 'waarom'-vragen naar de maatschap-pelijke oorzaken. Komen golven van links, rechts en single-issue extremisme werkelijk voort uit andere maatschappelijke onderstromen? Of zijn er al dan niet gemeenschappelijke 'root causes'? Hoe ontwikkelt zich het activisme van mensen, in de context van wat er in de Nederlandse en Belgische samenleving en daarbuiten gebeurt wat mensen tot handelen aanzet? Dit Cahier wenst vooral in te zoomen op de aanpak van het fenomeen en de rol van lokale actoren. We vragen ons af hoe het fenomeen vandaag lokaal praktisch en beleids-matig wordt aangepakt en of er andere accenten gelegd (kunnen) worden, waarbij we denken aan EXIT-programma's, (vroeg)signalering, initiatieven op het vlak van de'geestelijke gezondheidszorg of het aanbieden van versterkende weerbaarheidsoe-feningen. Moet de politie hierbij betrokken worden? Wat zijn 'good (police) practices' in binnen- en bui-tenland? Hoe kunnen we de diverse uitingsvormen van ideologisch geïnspireerd activisme op lange termijn beheersen en onder controle houden?

Cahier 43: Eigenrichting

Mei 2017, Jg. 2017/2

Editoren: Paul Ponsaers, Elke Devroe, Lodewijk Gunther Moor, Kees van der Vijver, Bas van Stokkom

Rechtshandhaving is de verantwoordelijkheid van de overheid. Het 'sociaal contract' biedt burgers overheidsbescherming in ruil voor coöperatie aan de democratische samenleving. Dit monopolie leidt tot een verbod op eigenrichting: burgers mogen het heft niet in eigen handen nemen. In de democratische samenleving is dit immers niet gewenst en streng gereguleerd. Afgelopen decennia echter wordt er in het kader van zelfredzaamheid een gedeelte teruggedeeld bij de burger, en is het omgaan met eigenrichting aan herijking toe. Een tweede evolutie betreft de culturele eigenrichting. Het gaat hier om migrantengroepen die er concurrerende waarde-en normensystemen op na houden en wensen dat de rechtshandhaving plaatsvindt volgens geheel andere normen dan deze in het gastland. In welke mate kan afwijkende rechtshandhaving een plaats vinden in de democratische samenleving? Op deze vragen biedt dit Cahier antwoorden.

Cahier 44: De vervloeiing van binnenlandse en buitenlandse veiligheid

September 2017, Jg. 2017/3

Editoren: Timo Kansil, Willy Bruggeman, Jan Terpstra, Jelle Janssens

Dit Cahier gaat dieper in op de wijze waarop internationale politiesamenwerking in toenemende mate vorm wordt gegeven. Deze internationale inzet is van oudsher een specialisme dat minder aandacht krijgt dan de lokale en nationale oriëntatie van de politie. De vraag is of dit door de huidige veiligheidsontwikkelingen nog gerechtvaardigd is. In het bijzonder de vervloeiing van binnenlandse en buitenlandse veiligheid roept de vraag op of een organisatorisch onderscheid tussen binnen- en buitenland nog voldoet. Wat betekent dit voor (post-)conflict regio's? Voor de opbouw van nieuwe democratieën? Hebben private organisaties hier al dan niet een plaats in? Daarom wordt deze vervloeiing in dit Cahier geduid en de consequenties daarvan voor de politie beschouwd.

Cahier 45: Herinneren en vergeten in de politie

December 2017, Jg. 2017/4

Editoren: Guus Meershoek, Margo De Koster, Paul Ponsaers, Bob Hoogenboom

‘The past is never dead. It’s not even past.’ Met deze woorden van William Faulkner als leidraad gaan we in dit Cahier op zoek naar de aanwezigheid van het verleden in de huidige politiezorg. Wie de evaluatierapporten leest die al meer dan dertig jaar met enige regelmaat over veelal ontspoord politietoedredden worden uitgebracht, treft vaak dezelfde aanbevelingen aan. Vloeit ervaring dan zo snel weg uit de politie? Heeft de organisatie dan zo weinig lerend vermogen? Tegelijk bijten politiemanager telkens weer hun tanden stuk op de taaie structuren in de politie waarna zij oproepen tot een cultuuromslag. Onderzoekers rekenen ingesleten gewoonten al gauw tot de cultuur van de werkvloer. Toch blijken zulke ondoorgroondelijke verschijnselen vaak een redelijke ontstaansgrond te hebben die hun voortbestaan wellicht niet rechtvaardigt maar wel begrijpelijk maakt. De achterliggende gedachte van dit Cahier is dat kennis van het verleden de politie in staat stelt om beter in te spelen op nieuwe vraagstukken en onderzoekers om meer van het functioneren van de huidige politie te begrijpen.

4.2 Reeks Veiligheidsstudies

De Reeks Veiligheidsstudies is de voortzetting van de Reeks Cahiers Integrale Veiligheid en de Reeks Politiestudies.

In de Reeks Politiestudies verschijnen maatschappelijk relevante geschriften over veiligheidgerelateerde onderwerpen.

Alle bijdragen zijn wetenschappelijk onderbouwd en onderworpen aan peer review. Deze peer review wordt gestuurd door een onafhankelijke academische editorial board, en verricht door interne en/of externe referees. Zowel bundels als monografieën vinden hun plaats in deze reeks.

Editorial Board:

Prof. Dr. Paul Ponsaers, gewoon hoogleraar emeritus Criminologie en Rechtssociologie verbonden aan de Universiteit Gent, Faculteit Rechtsgeleerdheid, Vakgroep Strafrecht & Criminologie.

Prof. dr. Elke Devroe, Associate Professor, universitair hoofddocent Universiteit Leiden, Campus Den Haag, Nederland.

Prof. Dr. Willy Bruggeman, verbonden aan BeNeLux Universitair Centrum (BUC) en voorzitter van de Belgische Federale Politieraad.

Prof. dr. Wim Hardyns, Docent verbonden aan de Universiteit Gent, Faculteit Rechtsgeleerdheid, Vakgroep Strafrecht & Criminologie.

5 PERSONEEL

De administratieve kracht, Nathalie Roegiers, Niveau A werkte in 2017 4 dagen per week voor het CPS. Zij wordt rechtstreeks tewerkgesteld door het CPS.

6 FINANCIËN

- In 2017 ontving het CPS geen subsidie van de Federale Politie. De Federale Politie stelt wel een kantoorruimte ter beschikking van het CPS.

- In 2017 zette het CPS in op de verdere uitbouw van het structureel partnership. De inkomsten uit het structureel partnership bedroegen in 2017 ongeveer 25.000 euro. In ruil hiervoor organiseerde het CPS enkele activiteiten (nieuwjaarsdiner, CPS-prijs) en ontvingen de structurele partners 10 % korting op de inschrijvingsprijs op de activiteiten.
- De kloof tussen het bedrag van de structurele inkomsten en de vaste loon- en werkingskosten is zeer groot. Desondanks slaagde het CPS er in 2017 slechts een beperkt verlies te boeken.

Gent, 17 mei 2018

I.o. Nathalie Roegiers, Secretaris

Voor Prof. dr. Dirk Van Daele, Voorzitter van het Centre for Policing and Security vzw